

VI. ÉVFOLYAM. Megjelenik minden vasárnap. Ára félévre 3, egész évre 6 frt.	Az előfizetési pénz a KIADÓHIVATALBA városháztér 6. sz. alá küldendő.	Pest, september 8. 1872. 37 szám.	GYÜJTŐKNEK öt előfizető után tiszteletpéldány jár. Egyes példány ára helyben 10 kr.	Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely »LUDAS MATYINAK« van szánva.

Kovács Sarolta levelei

Boncz István drávafoki rektor urhoz.

Kedves ragyogó csillagom rekturam!

Öszöm a kigyelmed lölkét, kaptam böcsös levelét, mely úgy mögörvendöztetött bumban, hogy a Kirisztus Jézus álgya mög kigyelmedet érte, csak tögyön mög kigyelmed értem mindönt, hogy haza möhessök, tudom nem bánja mög kigyelmed fáradságát, a mit kiszabaditásomért tösz.

Igaz hogy nagy a csapás, mely rajtam esött. Lássa kigyelmed, én kezdtem épittetni azt a drávafoki palotát, úgy hittem, hogy majd én löszök benne a méltóságos asszony, büszke vótam rá, hogy paraszt apám és többi atyámfiai kalap levéve gyünek hozzám; de mögvert az Isten, most ha haza mögyök, haza gyün Bitó is, mert hallom, hogy a miniszterségből kicsöppentették, s majd ott a palotában mulattya magát; én csak úgy nézhetök rá, mint kitépett szárnyu tyuk, a fán ülő kakasra, és úgy fáj a lelköm ha elgondolom veszteségöm.

De megint csak azt gondolom, hogy nem rendőte neköm isten azt, azért vigye az ördög gazdájával együtt azt a palotát, úgysem lösz abban soha boldogság, azok a mögcsalt sok lelkök átkaik nem engedik azt, neköm pedig kigyelmed lesz a vigasztalóm, és mégis leszök még boldog.

Csak sürgesse kigyelmed kedves ragyogó csillagom rekturam! azt a vén ördögöt, úgy hallom, hogy ű is megbánta má a mit velem cselekedött; jóvónék mögint néki, hanem ű neköm csak ugyan nem kő többet, se testömnek se lelkömnek, csak hogy egyszer szabadúhassak ki és möhessek haza, inkább járok én a kigyelmed tanácsán, mint az üvén, és inkább hajulok én a kigyelmed szavára, mint az ű vére, elég vót, a mit eddíg tettem véle, többet ne várjon tülem.

Osztán, lássa kigyelmed, félek is, ismeri kigyelmed apámat, tuggya hogy micsoda mestörsége van, ha kinem szabadulok, haragjában még valami rosszat tehet az öreggel, pedig néköm is, neki is jó dolga vót tuggya kigyelmöd! mig mind a ketten mög nem bolondútunk; osztán mög szegény apámat is sajnálnám, ha miattam bajba

keverödnék, lássa kigyelmed, egy vót miniszter nagy úr, sok rosszat töhet.

Azért csináljon kigyelmed okos esze szerént, úgy a hogy legjobb.

Levelemet ne mutassa kigyelmed sönkinek se.

Vagyok a kigyelmed

börtönben busongó
Sárikája.

A „Pesti Napló“ azt ujságolván, hogy Lónyai miniszterelnők Tisza Kálmánt meglátogatta, nem mulasztá el azt is megjegyezni: hogy ezen látogatásnak politikai szinezete nem volt.

Ludas Matyi is hajlandó ezt elhinni, a menyiben a Lónyai látogatásának rendesen gseft szinezete szokott lenni. Hát ha a fuzióra gseftelnek.

Nógrádban az ismeretes computus szerint történvén az idén a választások, természetesen az itatás és etetés sem gyakoroltatott oly veszett mértékben, mint a 69-i választáskor. Midőn aztán e felett csodálkozását jelenté ki egyik palócz atyafi, hogy hát sem nem eszünk sem nem iszunk, a másik palócz igy indokolta azt:

„Hej mindig mondtam keednek, hogy az uraknak is van eszük, de keed sohasem hitte.“

A diák életből.

Egy vén gregárius diák, Bucskai uram ő kegyelme.

Kegyetlenül rosz tanuló volt Bucskai uram a nagykőrösi iskolában, ugy hogy e miatt, a negligentiáért fráter Varga professor, és tiszttársai, öt éven keresztül rejiciálták a szerencsétlen noviciust.

Bucskai uramat azonban ez a tanári kegyetlenség éppen nem hozta zavarba.

A következő évben az iskolai évszak 1-ső napján megint ott kezdte pályályát, a hol végezte, annak utólsó napján. Igy persze elöbbre soha sem ment, s ő egy örökös circulus vitiosusban, vagy is egy körben forgott,

Bucskai uram e miatt a csöndes haladás miatt, meg is öregedett szépen a nagykörösi liceumban, de azért mint szegény diák, kegyelemből még is bent lakott az iskolai épületben.

Ismerte már ott az utolsó siheder is a városban. mert a milyen hanyag volt a tanulásban, az éneklés és dalolásban meg épen olyan kitűnő volt.

Temetkezéseknél, a funerátorok mellett mindig ott lehetett látni Bucskai uramat. Ő legjobban tudott bőditeni mindenkor, a szomoru halotti gyülekezet között.

Egyszer meg is történt vele az ily gyászos menet közben, hogy midőn egy vitéz kurazér ember lovagolt volna el mellettek, s Bucskai uram rá kezdett gyujtani arra a szomoru: énekre „Már oda térek honnét testem vettem“, hát a vitéz lova, erre az iszonyu bömbölő hangra, azt gondolván hogy valami szilaj pusztai bika bőditette el melette magát, ugy leteremté ijedtében hátárul a vitéz kurazért, hogy az ott azon a jó puha homokos talajon menten elterült, mint egy tekenyős béka.

Bucskai uram osztán ezért a jó kántizáló érdemeiért, a civisek között mindig keresett ember volt.

Soha egy jó disznótor, vagy névnapi szolemnitás el nem mult, hogy abban Bucskai uram, mint hangadó ne szerepelt volna.

Életmodja tehát nem vólt épen utolsó, s bár szegény szülői voltak, de nzért ő a kántizálásból még is tisztességesen föntartotta magát . . „marczin“(garasos cipó) és pattogatott kukoriczán.

A dolgok ilyen állásában aztán nem is igen kivánkozott haza.

Volt már vagy 5 éve, hogy jámbor szüléit, bár ezek mindig epedtek utánna, meg nem látogatá.

Ezek tehát a hosszas kimaradás után el nem tudták gondolni, hogy mi történt NKőrösön az ő drága magzatukkal, él e az még, vagy elvitte őt az árviz!?

Ily tünődések után elhatározták Bucskai uram szülői, hogy fijukat, kinek oly rég már hirét sem hallották, N.-Körös városában felkeresik, és hirt visznek róla az oda haza is miatta nagyon kiváncsi atyafiaknak.

El is mentek ennek folytán N.-Kőrös városába a jámbor öregek, s a kiváncsiságtól gyötörtetve, mihelyt a városban a legelső emberrel találkoztak, mindjárt megkérdezék tőle, hogy nem ismer e ő kegyelme valami Bucskai diákot, mert az az ő fijok?

— De hogy nem! — válaszolá a kérdezett— ki ne ismerné Bucskai uramat? Ismeri őt mindenki mint a rosz pénzt.

— Hát él, és egézségben van-e még?

— Kutya baja, — mondá az alszögi polgár — kivált akkor, ha jól lakhatik töltött káposztával, és fokhajmás kolbással, ugy elfekszik utánna ő kigyölme, mint a szentösi kutya.

— Tehát nem tudja atyafi, hogy merre van szállása?

— De hogy nem, tudja azt az utolsó siheder is. Bent lakik a collegiomban ott fönt a kontignátziós emeleten.

— A kontignatión! sóhajták a jámbor szülők, akkor még is csak nagy urnak kell már lenni ennek a mi Istványunknak.

A vett utasitás szerint tehát a szülék egyenesen mentek az iskolának, ott aztán hosszas ide oda járkálás után egy extra szobában a Nr. einczban rá is nyitottak az ő István fijokra.

A jámbor öregek egészen meg illetődtek, midőn

nagyreményű fijokat ily fényes épületben, s ily kiváló magosságban látták.

Azt gondolták, hogy ennek az egész birodalomnak, István fijuk a tulajdonos ura.

— Édes fijam, szólitá meg e közben a szegény együgyű anya, látom hogy isten nagyra felvitte dolgodot. Legyen áldott érette ő szent felsége!

A szegény asszony aztán elkezdett örömében könyezni.

Az apa ily fényes körülmények láttára, szinte elérzékenyült szivében, s ő is követve kedves hitves társát törülgetni kezdé szemeit az örömár nedvessége miatt.

— Nem is mertük hinni édes fijam, sóhajtá azután, hogy ennyire meggazdagodtál! Talán azért is vetettél meg minket szegény szülőidet ennyire, mert különben, öt esztendő alatt csak egyszer haza jöhetéll, s meglátogathattál volna bennünket.

— Mennék én édes apám uram, mennék én! viszonzá Bucskai, de mikor ezek a professzor urak anyira szeretnek itt engemet, hogy sehogy sem tudok tőlük szabadulni.

A szegény szülék szive, nagyon emelkedett erre a beszédre.

Lássák kelmetek, folytatá azután, sok kincs van ebben a nagy épületben, s most olyan kutya szokást vettek fel ezek a vaskalapos professzorok, hogy minden hetedik évben uj meg uj megtermett szakálas diákot választanak, s megteszik azt itt hétfejü sárkánynak, hogy a sok kincset őrizze. Tehát most én vagyok a soros.

Valóban Bucskai uram egy rozzant fenyű ládán, azzal a jupiteri képpel, és saturnusi hajzattal, ugy is nézett ki, mint egy hétfejü sárkány.

Szegény együgyü szülői szinte megijedtek fijoknak ettől a nagy mágusi hatalmától, s egy kissé odább huzódtak tőle, mert félni kezdettek, hogy hátha utoljára is, beléjük harap.

Merőn néztek aztán kiálló szemei közé.

— Édes fijam! sóhajtá aztán a szegény anya, ez még is nagy szégyen mi reánk nézve. Mit mondanak az atyafiak odahaza, ha megtudják, hogy te hétfejű sárkány lettél.

— Hiszen édes anyám — válaszolá Bucskai — ez nem gyalázat, hanem ez kitüntetés. Nem minden bitang diák nyeri itt el ezt a dicsőséget.

A szülők erre a megjegyzésre kezdettek egy kissé könyebben lélekzeni.

— Csak legyenek nyugodtan kelmetek, mondá aztán Bucskai uram, hála isten nincs nekem itt semmiben se fogyatkozásom. Professzoraim szeretnek, a város tisztel, az eklézsiának én vagyok egyik nagyrabecsült tagja, gloria itt, glória mindenütt, s bunélkül fényesen élek, mint egykor Salamon király az ő dicsőségben.

A jámbor szülőknek oszlani kezdettek aggadalmaik.

— Igaz is! gondolák magukban, mikor itt palotában lakhatik, minek is jőjjön akkor szalmás gunyhóba haza.

Teljesen meglevének nyugtatva.

Ily körülmények után tehát a jámbor szülők minden kétségen tul lévén, utnak eredtek, rivén szávükben fijok iránt haza felé, az örömnek és megelégedésnek teljes érzelmeit.

Oda haza aztán az öröm áradata határtalan volt.

Mindenfelé eldicsekedtek a tisztes atyafiságnak, hogy az ő István fijok milyen derék ember lett, hogy menyire becsülik őt N.-Kőrös városában, hogy milyen nagyra vitte fel isten a dolgát, hogy most is palotában lakik, s oly fényesen él mint Salamon király.

Az atyafiak nagy áhitattal halgatták mind ezeket az örvendetes dolgokat, s ha eddig nem is, de most már kezdettek egy kicsit büszkék lenni arra, hogy ennek a nagy uri embernek ők is vérszerinti rokonai.

Egyszer azonban ezek közül a rokonok közül, találkozik egy jámbor istenfélő atyafi, a kisujszállási piaczon egy nagykőrösi emberrel, ki jó parázs krumplit vitt oda eladni, s kérdé tőle:

— Igaz e földi, hogy Bucskai uramnak az ő István fiját, megtették Nagy kőrösön Salamon királynak?

— Tették ám, válaszolá a kérdezett, fészkes fetyekes fityfenének. Már ki mondhatta kendnek ezt a banga ujságot?

Hát az apja, meg az annyja hozták N.-Kőrösről.

— Olyan Salamon király biz az, végzé a kőrösi ember, hogy f ö r m e t e g l e v e s t eszik, meg m a r c i t eszik hozzá *).

Lett ebből aztán zürzavar.

Ez az atyafi e hallott hir után legott elterjesztette a faluban, miszerint nem igaz, hogy Bucskai uram fija N.-Kőrösön Salamon király, hanem olyas valami vad garabolcziás diák, ki minden M a r c i gyereket megeszik. s mikor ezt megette, fergeteget iszik rá.

Őrizkedjék a falu, hogy valamiképpen a veszett ember haza ne jőjjön. A rémhirt aztán az egész város népe elhitte, s éjjel, nappal vasvillás emberek strázsáltak a határszéli utakon, hogy valamiképpen az a nagykőrösi garaboncás diák át ne lépje a határt.

*) Förmeteg leves alatt a diákok árpalevest, m a r c i alatt a kollégium szegényes kenyerét értik.

Fővárosi morál.

Ember imádd s bálványozd pénzed s minden egyébnek
Harcot izenj, az erény, becsület, mind puszta fogalmak,
Önjavad, érdekeid legyenek csak szentek előtted . .
S minthogy tullét nincs, aknázd a jelent ki fenékig.

Deák Ferencz umbrája

a városligeti köröndön.

Tavaszi (monologizál): No már mért ne járhatnék én a haza bölcse nyomdokain, hisz én is Pest város képviselője vónék, vagy mi?

Az állatkertben.

Ha az öreg egy medvét etet, akkor én csak etethetek egy majmot, vagy mi?

A képviselőház megalakulása előtt.

Kerkápoli pénzügyminiszter azt a bölcs tapasztalatot szerzi, hogy még az adót feljebb is lehet csigázni Magyarországon, mert a hol két nap alatt a képviselőválasztás megsemmisitő kérvényekhez 65 ezer forintot tudnak mellékelni, ottan még annyi a pénz mint a polyva.

Egy esernyő története,

vagy a tripla szerelem.

Hires Budapesten, a király-utcában
Egy esernyő árus van Juda népéből,
Férj és neje rútak, ám de a leányuk
Oly szép mint egy angyal, a csillagos égből.

Van egy másik lány a kerepesi uton —
Csak azt sajnálom, hogy a nevét nem tudom.
Büvösek szemei, rózsabimbó szája —
Meghalok, meghalok, ha tekintek rája!

Van egy harmadik lány az erdősor mentén
De már e kis pipist soh' se felejtem én,
Az ember nem tudja, mennyi az egyszeregy
Oly szerelmes bolond lesz, ha mellette megy.

Regémnek hősnőit immár bemutatám,
Mostan jő a mese tehát figyelj reám.

Esernyő-árusnak a boltjába mentem
Azon szin alatt, hogy veszek egy esernyőt,
Majd kiugrottam a porcellán plundrámból —
Hogy a pudli mellett maga volt a szép hölgy.

Roppant boldog valék, nem is kérdeztem őt, —
Hogy mi lesz egy selyem esernyőnek ára..
Tárcám elővettem s kiszurtam tiz pengőt..
Mosolygott a lányka, zavaromat látva . .

Elértém a mosolyt . . s ő addig vallattam..
Mig végre is tőle egy puszit kaphattam.

Hogy onnan kijöttem, megeredt az eső..
Szép kis barna lányka menhelyet kereső
Lépdelt el mellettem . . nini hiszen ez a
Kerepesi uton lakó szép grandezza.

Köszöntve nyájasan, esernyőm kináltam —
Mosolylyal fogadta . . és én mellé álltam.
Karomba fogódzott, édesen beszéle . .
Hogy elváltunk vélem csókot is cseréle.

Alig bucsuztam el a numero zvájtól . .
Ime a harmadik nő jön szembe velem
Egész átázottan — mint kiöntött ürge —
Minő nagy szerencse!? óh boldog szerelem!

Rögtön felajánlám én is esernyőmet
S alig állt alája a kis lucskos angyal —
Hát egy cserép zsindelyt futt fejünk felibe
A dühös forgószél rettentő robajjal.

Reánk esett volna tehát az esernyőm..
Lett neki, nekem is a haláltól mentőm.

Mi csak mentve lettünk, de az esernyőmnek
Szét repedt a selyme, ki varná.. mint ő meg,
Varró leányka vólt . . összevarta foldta . .
Egy czviki puszival még meg is pótolta.

Boldog vagyok, most már három szeretőnek
Kurizálgatok, az utólsónak főleg.
Hogy e história, mikor ér s mily véget?
Dodonai jósdát kérdem meg e végett.

Hogy váltottak fel egy gazdag mágnást öt piczulára?

(Politikai konfekt az Ellenőr buffetjéből.)

Bizonyos gróf ajánlatot tett a kormánynak, hogy elkölt ötvèn ezer forintot saját megválasztására egy ellenzéki kerületben — melyet megnevezett — ha biztositják neki az excellentiás czim elnyerését.

„De hát biztosit-e minket méltóságod, hogy azzal az ötvenezer forinttal aztán meg is lesz választva a baloldali jelölt ellenében s a jobboldal érdekében? kérdezé e nagylelkü ajánlkozót egy ravasz miniszter.

— Azt nem igérhetem, válaszolt az őszinte gróf, én csak arra vállalkozom, hogy fellépek s elköltök magam mellett ötvenezer forintot, ha belső titkos tanácsosi rangot nyerek általa.

„Akkor mi nem nyerünk semmit; nekünk a kerület képviselője kell; — viszonzá a miniszter. Hanem mondok én valamit méltóságodnak. Tegye le azt az ötvenezer forintot Rajner Palinál; mi azzal megválasztatunk öt képviselőt más kerületekben, s a grófnak pedig megszerezzük a kivánt czimet áldozatkészségeért.

Az alku megköttetett; s a letett ötvenezer forint csakugyan öt jobboldali képviselő megválasztatását eredményezé.

Igy váltottak fel egy gazdag mágnást öt piczulára.

Az első pétervásári vásár.

Humoristikó heroikus költemény 7. énekben.

Irta Joskó Zazravecz szénégető.

Hatodik ének.

Qui ex agno eris leo
Justus absque gratia.

Mig boszszú tervén ekként dolgozna sován Prell,
Pétervásárott, népek sokasága sereglett.
Tarka vegyületben, nök, férfiak apraja, nagyja.
Judea képviselőit, nagy számmal lehetett itt
látni, — vagy adni való portékát hozva magokkal,
avvagy venni, cserélni, miként sor hozza magával.
Gyöngyösi csizmadiáink, mind egy sorba ülének,
volt vásár, a minőt még csak — de remélni se mertek;
mert huszonöt, harmincz garasokkal kelt magasabban
minden pár, a miként azt máskor eladni szokás volt.
Árvai mint legjobb majszter, legszebb paputsokkal,
csizmákkal rukkolt, s mindent legelőször adott el.
Déli tizenkettöt éppen kongatta harangszó,
már is az öt czéhbéli barát egy sátor alatt ült,
hol petsenyével tölt tálat helyezének elébők —
melyet az apró borkorsók sokasága övedzett.
Kárt vallott Ivanyits képzett egyedüli kivételt,
másként a jókedv mindig magasabb, s magasabb lett
Persze a kedvvel üres borkorsók száma magasbult.
Végre kulattsuk megtöltetvén borral, elindult
az jeles öt czéhbéli barát, -- megmondva elöre,
hogy fent az „császár forrás"-nál töltik az éjjelt.

Fent pedig az császár forrás mellett ugyan akkor
Egy csupa csont és börből álló emberi forma —
már legalább husszor tordult száraz fa darabbal
megterhelten, — s majd lepihent az garmada mellé.
„Nem hordok többet, mert már biz ez úgy is elég lesz"
reszketeges hangon fuldoklá faggyaszedett Prell;
munka után édes nyugalomra pihenve kevéssé,
csak hogy ez az nyugalom nem nyult negyed óra feléig
már ismét felkelt, s munkához láta azonnal.
„Nem szabad elkésnünk, munkát végezve pihenjűnk, —
száraz gallyakból tüzet élesztett legelöször,
az mellé fazekát szépen helyezé tele vizzel . .
Börtáskájából, apró gyökerek sokaságát
vonta elő, frissen ásottak voltak azok mind;
nagy késével, mely föld ásástól csupa sár volt.
Kisdarabokra metélé, és fazekába be hányá.
Rettenetes vészt jósló volt szine arczulatának,
tagjai reszkettek, de az ajk ezt mondani látszék:
Majd meg látjátok, hogy mit tud a faggyaszedett Prell,
mert bosszum, fogadom szentül, hogy rettenetes lesz,
mint az eget földet rázó kelet égi viharláng,
majd ismét gyökeretskéket vetvén fazekába . .
elkezdett tánczolni vadúl, mint egy esze vesztett.

Óh szent mekhisedek, tán biz csakugyan esze ment el,
mert csizmáját is levetė, s azt messze dobá fel;
durva kalapját szörnyü erővel a szirtre lapitá,
dolmánnyát leveté, és oldá nyakravalóját . .
mellényét végig gombolván gyepre teritė;
és ismét gyökeretskéket hajigált fazekába.
Akkor a gyepre le ült, s nadrágját vette le gyorsan,
és felugorván, — mint ugrik szarvas, ha riad kürt —
tánczolt mint seregély, dallolt mint árva pacsirta.
Vagy ha netán jobban tetszik mint éjjeli baglyok.
Óh de ne nézzük, bal sorsnak prédája segény Prell,
tán bizon az nagy bosszú szomj fosztá meg eszétöl?
távozzunk búsan, — szent Jób! már inge is eltünt,
és még sem csilapúl s szüuik dühe, s öt a mi szörnyübb,
bé vetvén fazekába gyökér maradéka utólját:
Ugrált mint fene vad, magosan mint alpesi zergék,
és tapsolt tenyerével, mint kutya bőrbe kötött két
biblia tábláját mikor eggyüve csapja az ember.
Hadd csókollak meg kedves czéhbéli barátom!
hogy bivalyok nyaka közt koszorúzzák fel nagyanyádat,
Orditott, — és egy közel álló bükkre rohanván . .
elkezdé ölelő csont bör karjába szoritni . .
csókolgatva körül járá, és tánczola folyvást.
Óh de mi nem várt, milly tündéri csodára viradtunk?
tán bizon éppen most ért s lett testé amaz ige,
füben, fában adá isten patikája hatalmát,
mert az bükk, mellyet csont bör karjába szoritott
s csókolgatva körül tánczolt az faggyaszedett Prell
rögtön vissza adá eltünt esze tiszta fogalmát.
„Kész vagyok" igy szóllott negyeszü Ledniczkinek apja,
jöjj Szkvarek és Iványits, de ti is Tari, Árvai várlak;
majd meglátjátok, hogy mit tuda faggyaszedett Prell.
Nadrágot huzott, mindjárt csizmát is utánna,
ingett vett, mellényt, dolmányt, és nyakravalóját
felkötvén fésülte haját, és durva kalapját
mellyet imént oly szörnyü erővel a szirtre lapitott,
felhelyezé sebtől dagadó tetejére fejének.
Hagyma, szalonna, kenyér, és sóból rendeze estélyt,
s jó izüt vacsorált, nagyot itt, megtömve pipáját . .
puskáját vállára veté, és — várta az éjjelt.

Következik a VII-ik ének.

---

42 forint egy miseért.

Az erzsébetfalviak egy kis bucsuval akarták megülni évfordulóját a telepitvénynek, s készitettek zöldlombu sátort, s a sátorban egy oltárt, s meghivták a soroksári plébánost, hogy tartson egy misét.

És a plébános ur ajánlkazott is 42, mondd negyvenkét osztrák forintért a misét megtartani, de egy krajcárral sem alább, mert mint mondá: a mise magának is annyiban van.

Interpellátió a kisbéri méncsmesterhez.

A magyar kormány kis-béri ménséből eladandó lovak között van egy ily nevü csödör csikó is „Virgilius," mely csikónak anyja a származási kimutatás szerint „Kossuth.". A természet rendje szerint csak kancának lehetvén csikaja, a „Virgilius" anyját sokkal inkább megillette volna ez a név: „Lizi" vagy „Zsófi". Kérdem tehát a ménesmester urat, szándékozik-e ezen névcserét a kancák anyakönyvébe bevezetni.

Ludas Matyi.

Pulszki Ferenc és fija Pulszki Guszti a sors különös szeszélye által egy osztályba jutottak. Az V-ik osztály aztán ugy viccelte meg a sorsot, hogy az apát elnöknek, a fiut pedig jegyzőnek tette meg s igy igazolta azon közpéldabeszédet, hogy: „az alma nem esik messze a fájától."

Sziporkák.

A poroszló egy tolvajt kisért a fogházba; ut közben összetalálkozik egy szabad lábon lévő tolvajtársával, s ez megszólitja.

„Hová mégy pajtás?

— Vadászni — válaszolt a kérdett.

„Hát a puskád hol van?"

— Nem látod, hogy ez hozza utánnam — felelt a rab — a poroszlóra mutatva.

~~~

Beletévedt a sátoros cigány lova a zabvetésbe s meglátván ezt a csősz, behajtotta a lovat a cigánnyal együtt a puszta biróhoz.

A pusztabiró kérdezvén a csősztől, hogy miért hajtotta be a lovat, azt felelé:

— Hát csak azért biró uram! mert belement a zabba.

„Ne hiddje füfü biró uram, egy szó sem igaz, a mit mond ez a pusztakerülő, az igaz a mit én mondok."

— No hát mit mondasz dide!

„Azt csókolom a kis ujján a kis körmit, hogy a zab ment a lúba.

~~~

Ludas Matyi eredeti okmánytára.

Hát ez mi?

> **Vom k. ung. Miniszter**
> **für Ackerbau, Industrie und Handel**
>
> Pestváros tekintetes tanácsának
>
> in
>
> **Pest**

Hát e bizony édes atyámfia! osztrák nyavalya.

Diskurszus az országgyülés karzatán

Icig szomszéd és Mihály gazda között.

Mihály: Mit gondol Icig szomszéd! lesz-e a Deák-párt és balközép közt annyit emlegetett fusióból valami?

Icig: Lesz hát, még pedig egy kis konfusió.

—

Mihály: Azt mondja a „Reform", hogy a Deák-párt jelmondata: „a haza minden előtt" igaz volna ez szomszéd?

Icig: Az nem igaz hallja khend! mert abban a jelmondatban egy betü sajtóhiba van, igy akarta azt a „Reform" mondani, hogy: „a hasa minden előtt."

—

Mihály: Nini szomszéd! lehet-e valakit véletletlenül meglátogatni?

Icig: Hogy ne lehetne, lássa Mihály gazda! ha én khendet valamin rajta akharum khapni, akhor én khendnél véletlen látogatást teszek.

Mihály: No már most értem, hogy miért mondta azt a „Pesti Napló", hogy gróf Andrássy véletlenü meglátogatta Lónyai miniszterelnököt.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Mészáros Károly Pest, 1872. Nyomatott Neuer I.nál.

fülök kissé lejebb konyulni. „Jaj akkor minékünk szegény názáretbeli népnek“ — nem mondják, de gondolják magukban; s mindegyiket előveszi a csuklás. A maiszterban mindegyre jobban jobban gyülik az epe s két szeme ugy csillog már a tüztől, mint a Szumrák cseh kárbunkulusa a kigyó utcai kirakatban.

— A jó kosztot csak szeretnétek ugyi betyárok! hanem a jó munka nem fér össze a kutyatermészetetekkel ugyi?

A dárdások hallgatnak mint a sült hal, nem mernek vé... lmükre szólni egy szót sem, eleresztik fülök mellett, ... mit csapkod fejükhöz busult gerjedezésében a m... erük. Hisz ilyenkor, ha valamelyik egy szót kottya... , tüzes vassal piszkálná ki annak a jobb szemét.

Tehát a ... sok megadják magukat sorsuknak s egykedvüen ... tják munkájukat. Természetesen soha sem tudják ... ester kedvére tenni.

— No ti bit... ! mordul rájuk ismét, csak meg is kell az embernek ... ttatok venni idő nap előtt; ni az a csámpás Jó... ilyen kelletlenül forgatja a kalapács nyelét.

— Ej azt a bival... teremtését az apádfiának te Miska! de vágla... n csak olyan lomhán járjon a kezed. A maiszte... int megigéri, meg is teszi azonnal, s ugy üti kép... ut, hogy Miskának zápfoga ijedtében az üllőre u... . . .

Gyurka te! ne ásits, hane... ts azon a karikán egyet, mert majd ha én ... rajtad egyet, megemlegeted halálod óráján is.

Szegény dárdásoknak kedvük ... enni a világtól.

— Bizony megölnek ezek a kut... zdé rá ismét a maiszter.

— Az embernek csak egy csend... em lehet miattok!

— Komisz, kötni való bitangok! itt ... ak az ember a sok jó drága ételt, veszem nek... a drága frissitő italokat (t. i. a jó kutvizet, —) gondolák magukban a szegény dárdások, de világért ki nem merték volna mondani.

— De ezeknek mind hiába! ha a csillagos eget rájuk rakom is!

— Megálljatok barmok! majd főzetek én nektek karácsonyra töltött káposztát, hanem nem dagad meg tőle a vékonyatok.

— Malacot is akartam számukra venni, de érdemlik is ezek a bitangok!

— Kalácsot is akartam nekik süttetni, mindegyiknek egy-egy mákos patkót, hanem majd adok én nektek mákos patkót, de a falnak mentek tőle.

— Uram! könyörülj — sóhajták a szegény dárdások.

— Bort is vettem volna nekik — mormogá tovább a maiszter — még pedig két akó villányit, hanem majd adok én nekik olyan villányit, hogy földagad tőle a pofájuk . . .

Megöl velük a méreg! Nem nyomná ugy a gyomromat, ha mindennap inkább arzenikumot enném, s kindruszt innám rá, minthogy ezekkel vesződöm.

— Már a fejem akkora mintegy szapulló. Megnöveszti a sok gond ezek miatt a lókötők miatt.

— Mit röhögsz te bunyik? rivalt rá e közben az egyik kölyökre, ki már nem állhatta meg, hogy erre a sok idétlen morgásra félre ne huzza egy kicsit a száját. Majd beléd fujtom én azt a röhögést ugy, hogy tudom nem egyhamar jön kedved a világhoz!

— Kegyelmezz uram! — gondolá a szegény dárdás.

— A maiszter nyögött kinjában.

— Inkább bivalyokkal vesződöm, mint ilyen betyárokkal! Hisz ezek miatt élve elkárhozik az ember!

— Fujtasd jobban azt a tüzet te pimasz!

— Hej azt a szunyákoló teremtését a pisla szemeidnek, de huzom végig rajtad ezt a tüzes vasat, csak ugy hányd el vesd el módra tedd nekem a munkát.

— Gyurka! már te kis hanyatlasz . . .

— No! csapjon belétek a karikás menykő, mikor legjobban lesz dolgotok. Ejnye de meg is vert a teremtő ezekkel a zsiványokkal.

— Már ezt ki nem állhatom! A vérem mint az Aetna ég ettől a sok mérgelődéstől, — hütenem kell magamat, s inkább a Dunának megyek, mint-sem hogy tovább is ezzel az akasztani való bitang haddal vesződjem.

És ez a morgás dulás fulás igy megy reggeltől délig — igy a délutáni óráktól éjfélig, hétköznap ugy mint vasárnap, — csinálva ugy a szegény dárdásoknak, valamint „Ludas Matyinak szörnyüséges alkalmatlanságot.

Élt P . . . n egy M . . . . nevü orvos, ki rettenetes panszláv magyarsággal irt egy orvosi könyvet. A könyv árát következő hexameter versben határozta meg:

„Pengő tiz hatosért eladandó fény de forintos.“

Másnap aztán a háza falára valamely korhely diák ezt irá:

„Édesi Málefidesz keso tót sak, nem te magyar vagy.“

A. Pajtás micsoda oldal vagy, jobboldal vagy baloldal?

B. Én vendég-oldal vagyok, oda szavazok, a ki jobb vendégséget ad.

Illustrátiója

A jobboldal és balközép közti fuziónak

A berlini látogatáshoz.

A kik egymást ugy szeretik, . . . majd megeszik.

Az első pétervásári vásár.

Humoristikó heroikus költemény 7. énekben.

Irta Joskó Zazravecz szénégető.

Hetedik Ének.

Nisi Dominus custodiverit civitatem.
Frustra vigilat qui custodit eam.

„A hold rég feljött, kedves czéhbéli barátim!
Szólt Szkvarek, — és hogy a reggeli nap feljönne korán van;
mégis az hegy tetején, mint nap jöttére verőfény
lángban úszó boltját látom kiterülni világnak,
tüz e az ott, vagy csak földnek játéka barátim?
A másként is igen keveset szólló Tari erre. .
„Tüz – felele röviden — és épen a mi tanyánkon"
„Nem" szólt ellene a nagyeszü Ledniczkinek apja;
és mivel az jó vásár, s bortól kedve derült volt —
Kárvallott Iványits kedvét felakarva deríteni —
igy folytatta tovább — „nem tüz czéhbéli barátim!
Ott egy eltemetetlen holt test lelke világit.
Sokba fogadnék, hogy kedves czéhbéli barátunk
Prellnek gyónás és penitentia nélküli lelke. . .
jött, hogy az ártatlan vérért itt állana bosszut.
Ezt követé vidám kaczagás, mely harsoga égig.

„Itt vagytok? susogá fentebb az lombok alatt egy
fojtott hang — helyesen, rég vár a faggyaszedett Prell"
s les helyiből, mint nyul ha vadász közelít, ki csuszamlott, —
futva szaladva rohant a kut melletti tanyához.
Ott hűs vízbe dugott fűszer fazekát keresé fel,
s a gyökerek maradékit két kézzel ki halászá,
nedvét mint erejétől telt, ki csavarta belölle,
és az fűszerezett vizet az forrásba vegyitvén . .
még néhány száraz darabot máglyára dobott; igy
kész lévén puskát markolt és lesre odább ált.

„Mégis furcsa dolog szeretett czéhbéli barátim!
— jegyzé meg Szkvarek, az hegynek tetejére felérvén —
Itt, — noha emberi lény nincs, sőt útunkba se láttunk,
a tüz ég, s a mi több frissen rá hányt darabokkal.
Itt bennünket akár ki, de meg tréfálni törekszik,
Sőt tréfájának komoly és rosz szándoka látszik"
„Jókor jön, felelé Ivanyits, nagy somfa dorongját
forgatván, — jó kedvbe talál, de ha élete kedves,
és ha halandótól született, el, messze kerüljön,
mert, ha törékeny csontból van feje, szerte törendem;
és ha ezer lélek van benne ki űzöm — igyunk rá."
A forrásra hasalva ivott, mint egy Szaharában
nyolc napokig vándorló vén teve, mely ez idöa át
forrást nem látott, s az szomj epedőleg emészti.
Példáját Szkvarek és nagyeszü Lednickinek apja,
ennek utánna pedig Tari, Árvai szinte követték.

Szomjukat oltván mind leülének a tüz közelében —
kézről kézre került kolbász és az maradék sült,
— mit Laci konyháról hoztak jó utravalóként —.
Erre kulacs sorban, de kulacsnak utánna ürült ki . . .
m r csak is a nagyeszüt nemző Lednicky edénye
volt tele, és Tarié. Most már arról jöve kérdés:
melyik ürüljön előbb? — az eszes Lednickinek apja
csak Tariét vélé, mert kisebb volt az övénél,
míg Tari az nagy edény megkezdésére utallott.
„Hát te szavazni akarsz kedves céhbeli barátom?!
szólt Ivanyits, mint e karavánnak az elnöke korra.
Jól van, igon helyesen, nézzéte'k drága barátim!
majd szavazok hát én. – S gyorsan felugorva helyéről,
felvett egy kulacsot. — „De ni ez meg a vén lobogóját
épen üres, kedves nagyeszü céhbéli barátom!
az kulacsot szírthez vágá, mi ezerre azonnal
szerte szakadt, mint gyengén gyurt példánya üvegnek.
Hadd csókollak meg, kedves céhbéli barátim!
és táncolt, a miként táncol szarvas, ha riad kürt.
Ekkoron Árvai is szintén fölkéle helyéről,
ölbe kapá szeretett kedves céhbéli barátját,
és csókot váltott; — hangzott az, mint mikoron két
biblia tábláját csapná egymásra az ember.
Hadd csókollak meg kedves céhbéli barátom!
hogy bivalyok nyaka közt koszoruzzák fel nagyanyádot.

Csakhogy még Tari sem kelt ám az gólya tojásból.
Dolmányát leveté, és földhöz vágta kalapját. . .
„Hát én drága barátim! — tán biz gólya fiú vagy
kölykedző macskák madranca gyanánt hasalék itt.
Azt nem igen hinném el, hát te bolond Szkvarek itt ülsz ?
És oldalba üté Szkvareket. De hiszen Szkvarek is tán
nem volt gólya fiú, — sebesen fel szökve helyéről,
egy közelébe hevert tuskót felkapva kiáltott"
„melyik az én nótám bajtárs! azt kéne dalolnunk:
„Melyik? hát bátyám! szeretett céhbéli barátom!
vága szavába az ősz Ivanyits — mert tudni szeretném"
„Hát fiaim ti vitéz nevetek, – nem is az, no de várjunk,
mert csizmám kicsi kezd már lenni a lábhoz aránylag."
Tán elfáradtál kedves céhbéli barátom? !
Csizmádat majd én, de nem is más fogja lehuzni,
s az levetett csizmát magasan fel az égbe hajintá . .
És valamennyi — de mind — táncolt, mint fürge fiók őz,
táncolt mint seregély, dallolt mint árva pacsirták,
vagy ha netán jobban tetszik, mint éjjeli baglyok.

Mint az a szép és szent Genovéva a szikla üregből —
akként bújа elő — mintegy husz ölre alább — egy
emberi szennyes alak, nem más, mint faggyaszedett Prell.
Ólálkodva miként vén róka ha éhezik, és tyúk
avvagy lúd közelébe kerül, csuszott vala fellebb.
„Nadragulyám — susogá — operált, mind tébolyodott már.
Csak fél óra kerül bele még, és földre terül mind;
akkor az én órám szintén elütötte magáét,
mert szentül fogadám, hogy boszszúm rettenetes lesz,
mint az eget s földet rázó kelet égi viharláng.

És csak is ugy történt, mert egy fél óra alatt az
rettenetes táncban kimerült céhbéli barátok
mind, — de utolsó foszlányig szét szórva — mi rajtok
volt ruha féle, — ledült, lebotolt, egymásra keresztül.
Most már, nem mint szent Genovéva a szikla üregbül,
és nemis ugy, mint vénült róka, ha éhezik, és tyúk
avvagy lúd közelébe kerül, csuszott vala feljebb,
bátran mint diadalt nyert hős, jött fagyaszedett Prell.
„Azt szentül fogadám, hogy boszszum rettenetes lesz." —
— Szóllott, — és a mi volt még ott fa, a tüzre veté mind;
és mint egy kutató patkány, mind sorba szedé, az
szerte leszórt öltöny darabok minden kicsi részét.
Hogy ha talált készpénzt, rögtön táskába dugá, — és
nyakravalót, kalapot, dolmányt vagy zsebbeli kendőt,
nadrágot, csizmát, mellényt, és véle tarisznyát,
mindent tűzre dobott. — „Mondtam, hogy rettenetes lesz
boszum, mint az eget rázó kelet égi vihar láng." —
Puskáját ragadá sebesen, vállára veté fel,
és isten hozzád nélkül, oda hagyta barátit.

Másnap reggeli tiz, tizenegy órára fel ébredt
nadragulyától bódult öt czéhbéli barátunk.
És Ivanits kezdett orditani: — „Százszorosan jaj."

Fontos találmány!

(fontosabb mint a kör négyszegesitése s ugyanazért a magyar tudós társaság figyelmébe ajánlja a felfedező.)

„Phylloxera vastatrix"-nak nevezik a természet tudósok azon parányi növényférget, mely a hazai borászatot végpusztulással fenyegeti.

A küszöbön álló szüreti saison legalkalmasabb időpont e tárgygyal komolyan foglalkozni; felhivjuk tehát a t. c. szőllőgazdák figyelmét e cikkre, ha más dolguk nincsen: tessék ezt elolvasni.

E levélszáritó nyavalya Franciaországban keletkezett. A francia földmivelési és kereskedelmi minisztérium 20,000 frank dijat tüzött ki oly szer feltalálására, mely e káros szőllővenyigegyökérkoleraelőidézőjét megkurálja. Miután e felhivás minden tudóshoz van intézve: indittatva érzettem magam a biologiával addig foglalkozni, mig végre sikerült e férgek pusztitására egy hathatós óvszert feltalálni, meg levén győződve találmányom biztos sikerében, hiszem, hogy a francia kormány részemre a 20,000 frankot utalványozni fogja.

*

E növényféreg, mely a szőllőtőkén rágódik Borsszem nagyságú és köznyelven Jankó-tetűnek is neveztetik. A féreg a Philloxera és Aphidina nemhez tartozik. Biographiája következő:

Franciaországban Paul de Kock levele között tett nagymérvü rongálást e Jankó-tetü, másképp Aphidina (levéltetű), ugyszinte a „Petit Journal" „Journal amusant" és „Galois"-ban is. Hazánkban először ...ban mutatkozott és azóta poloska szemtelenséggel rágódik ez Aphidina a magyar szőllőtőkén (latinul: Pata iest ván).

Nem lesz talán érdektelen a Jankó-tetű életének főbb vonásaival is megismerkedni, mert már az egész „Magyarország és a nagyvilág" meg van e „kis lap"os féreggel fertőzve. A Jankó-kukac a négy negyedévi (praenumeratio idején) évszakot soha sem mint pete, hanem mint csuszó mászó állat tölti, mert ilyenkor kapja rendesen a subventiót*). A legkisebb politikai légváltozáskor megvedlik. Kiirtására sok fene irtószert találtak már fel, azonban egyik sem vezetett kellő sikerhez. Akin, a hires konstantinápolyi tudós a Dunaviz-kurát is ajánlotta már, ez bár nagy figyelmet keltett, mégis hatásnélkülinek bizonyult, mert a Jankótetű ugy lerázza magáról a vizet, mint a pudli kutya.

Csak egy szer van még hátra, mivel e férget ki lehet irtani: (Mercurium Salbum). E huszár-kenőcscsel szokták a Jankó-tetűhöz hasonló férgeket pusztitani; e szer ugy hiszem Jankónál sem tévesztené hatását, ha következőleg alkalmaznák:

Használati utasitás.

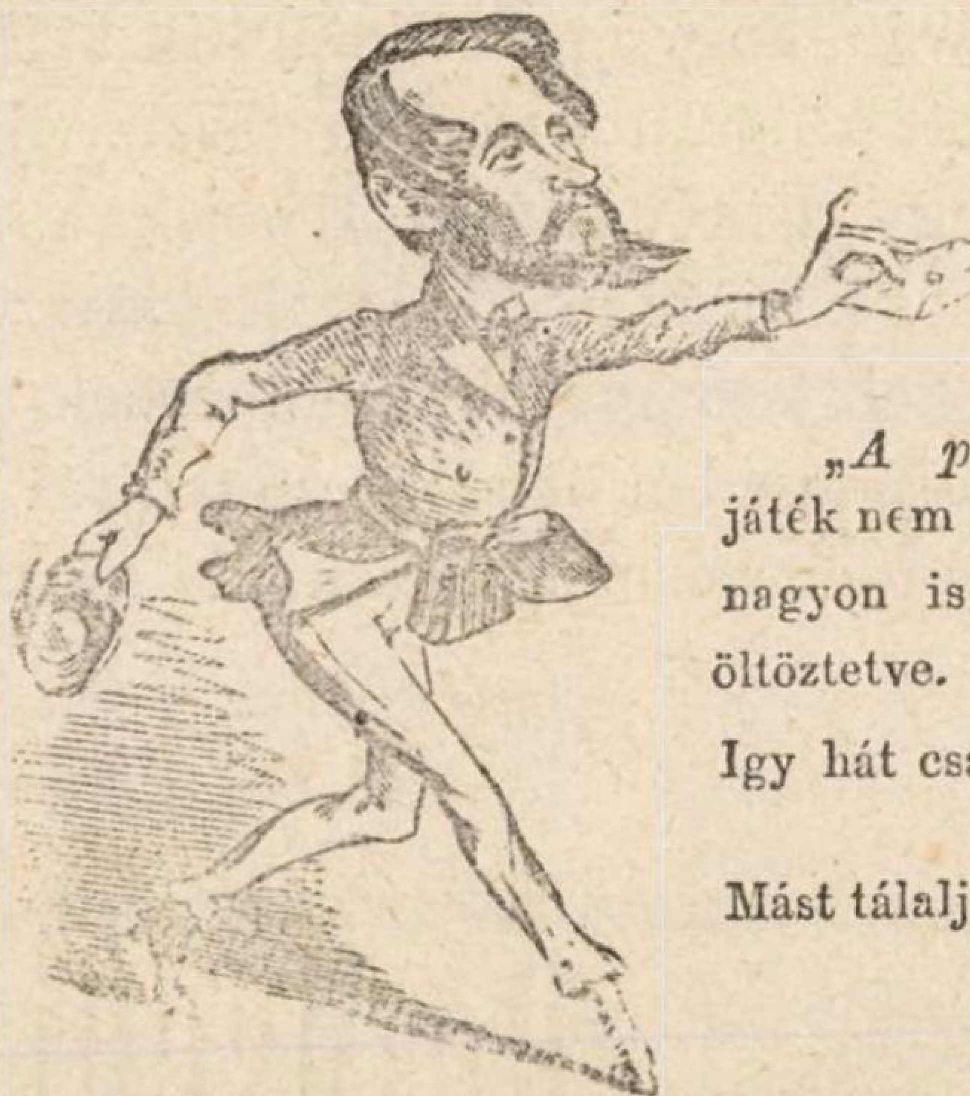
Jankót deresre fektetni, s beretválatlan arcára a huszárkenőcsből 25 porciót rákenni; s akkor e féreg elzenghetné:

Probatum est, vagy magyarán: „Próbáltam ezt".

Ez mindenesetre biztos sikerhez vezetne; ennek folytán felkérem a francia földmivelési és kereskedelmi minister urat, tessék számomra a 20,000 frankot pósta fordulattal elküldeni.

Donnerwetter Halifax.

Zsiga pósta.

Aszódinak. Az adomák közül a két első a Ludas Matyiban még 67-ben megjelent, egyik plane illusztrálva, a harmadik pedig selejtes.

„A paradicsomban" cimü vig játék nem adható, mert a szereplők nagyon is meztelen gálába vannak öltöztetve.

Igy hát csak azt mondom Többsincs Istók urnak:
Mást tálaljon fel a tisztelt publikumnak.

*) Ilyenkor a tőke ágain élődik, vagy ha jobban tetszik „ágai" a tökén.

Szótalányok:

Az első szótagom szabadon nem járhat . .
De már a végtagom szép és nemes állat,
Kimondva egészen, a jó embereknek
Nevem rokonszenves soha sem lehetett.

*

Egytagu szó vagyok s olyan éles fegyver,
A mely a hegyével gyakran vérbe kever,
Feje nélkül testem éjente nem kever,
Nagyokat kiabál, hogy ha az óra ver.

Aláirás „Ludas Matyi" részvényeire.

T. c. publikum!

Titkot tud **„Ludas Matyi"**, nagyszerü titkot, hanem hát nem evett bolond gombát, hogy ezt az oldalfuró skandalumot felfedezze ingyen, pláne ily előfizetési korszakban. A titkot majd csak október hó elején árulja el, midőn már a t. c. publikum befizette a jövő fertályra járó önkéntes részlet-fizetést, az **1 frt 50 krt.**

Tehát ha a t. c. publikumot bántja Èva anyánk kiváncsisága, prenumeráljon azonnal, mig el nem késik — mert a titok mellett még rettentően pompás élvezet is vár ám a „Ludas Matyi előfizetőire. Ugyanis október elején kezdődik meg:

„a kölyök mamelukok országos kiállitása"

A legelső rendü fényképészek Simonyi, Borsos és Schrecker nyakraföre fotografirozzák már ezen kölyök mamelukok fizimiskájukat „Ludas Matyi" számára. Biografiáik pedig nyugtalanul várják az iróasztal fiókjában, hogy a világ elé drukkoltassanak.

Eddig van a tréfa, hanem a többi már komolyan van mondva:

A **„Ludas Matyi"** a magyar nép legkedvencebb mulattató képes ujsága, megjelenik minden vasárnapra, ha törik ha szakad.

A lap kiváltása — illetőleg egy részvény — évnegyedre **1 frt 50 kr.**, félévre **3 frt**, egész évre **6 frt.**

Az előfizetés legcélszerübben eszközölhető **postai utalványon,** melynek bérmentesitése 10 frt összegig csak öt krajcárba kerül.

Tapasztalván, hogy igen sokan, kik a „Ludas Matyi"-nak és a „Népszavá"-nak is előfizetői, megrendeléseiket két külön utalványon teszik, figyelmeztetem a nagyérdemü közönséget, miszerint **mindkét lapra egy utalványon** tehetik a megrendelést, miután egy kiadóhivatala van e két lapnak, s ezáltal is öt krajcár felesleges kiadást gazdálkodnak meg. A mai világban pedig minden krajcárt a fogához kell kopogtatni az embernek, mielőtt kiadná.

Gyüjtőknek minden öt előfizetőgyüjtés után tiszteletpéldányt biztositok.

Az előfizetések bérmentvé a kiadó-hivatalba **Pest városháztér 6. sz. alá** küldendők.

Ludas Matyi.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Mészáros Károly

Pest, 1872